

سوختگی

گفته می‌شود سوختگی‌ها یکی از دردناک‌ترین، بر عارضه‌ترین و تلخ‌ترین اتفاقاتی است که ممکن است برای شخصی در زندگی‌اش رخ بدهد. این گفته از آن رو درست است که سوختگی‌ها علاوه بر ایجاد درد و سوزش، بسته به سطح و نوع‌شان، معمولا از خود نشانه یا جوشگاه بجا می‌گذارند که در مواردی هرگز پاک نمی‌شود.

به گزارش مجله شبانه باشگاه خبرنگاران، البته در شخصی که دچار سوختگی می‌شود، جوشگاه سوختگی بسته به عمق آن متفاوت است. به گفته دکتر محمدجواد فاطمی، متخصص جراحی عمومی و رئیس مرکز تحقیقات سوختگی دانشگاه علوم پزشکی ایران در زخم‌های درجه دوی عمقی، درجه سه و درجه چهار، حتما بیمار جوشگاهی را به‌عنوان یادگار از سوختگی با خود به همراه خواهد داشت و فقط ممکن است، بتوان با اقدامات جراحی یا دارویی میزان آن را کاهش داد.

این متخصص در گفت‌وگو با جام‌جم با اشاره به این که سوختگی‌ها به چهار دسته تقسیم می‌شوند، می‌گوید: سوختگی‌های درجه یک که بارزترین نمونه آنها آفتاب سوختگی است معمولا طی سه تا پنج روز بهبود پیدا می‌کنند و نیاز به اقدام خاصی برای درمان ندارند و خوشبختانه هیچ جایگاهی از خود به‌جای نمی‌گذارند. سوختگی‌هایی که به مراقبت و درمان نیاز دارند از سوختگی‌های درجه دو به بالا هستند که با عوامل مختلفی از جمله مایعات داغ، شعله، انفجار، مواد شیمیایی یا جریان برق ایجاد می‌شوند.

اولین اقدام پس از بروز سوختگی‌ها

مهم‌ترین مساله‌ای که مردم باید درباره سوختگی‌ها بدانند، روش‌های مواجهه اولیه با انواع سوختگی است.

دکتر فاطمی در این باره توضیح می‌دهد: پس از ایجاد سوختگی، در مواردی که سطح دچار سوختگی، کمتر از 10 درصد سطح بدن باشد، بهتر است با آب خنک و نه با آب یخ محل دچار سوختگی را خنک کرد تا عمق سوختگی کاهش یابد. در مواردی که سوختگی، قسمت‌های وسیعی از بدن را درگیر کرده باشد به علت افت دمای مرکزی بدن بهتر است فقط لباس‌های بیمار از بدن وی خارج شود و بیمار در یک ملحفه تمیز پوشانده و به مرکز سوختگی اعزام شود.

این جراح عمومی تاکید می‌کند: سوزش و دردهای ناشی از سوختگی معمولاً به مسکن‌ها بخوبی پاسخ نمی‌دهند. در بیمارانی که به صورت سرپایی از سوی پزشک تحت درمان قرار می‌گیرند استامینوفن و آنتی‌هیستامین‌ها می‌تواند در کاهش آلام و سوزش زخم سوختگی موثر باشد و در بیمارانی که به علت وسعت یا عمق سوختگی در بیمارستان بستری می‌شوند، مخدرها و ضد اضطراب‌ها می‌تواند در بهبود علائم تاثیرگذار باشد.

چگونه از زخم سوختگی مراقبت کنیم؟

تاول‌هایی که در زخم‌های سوختگی ایجاد می‌شود معمولاً نیاز به ترکاندن ندارند و بهتر است دست نخورده روی زخم باقی بمانند.

دکتر فاطمی با اشاره به این مطلب می‌گوید: توجه داشته باشید خود تاول‌ها به‌عنوان پانسمان بیولوژیک از منطقه سوخته محافظت می‌کنند، ولی در مواردی که تاول خونی شود یا روی مفاصل بزرگ باشد یا عامل سوختگی، مواد شیمیایی باشند بهتر است تاول‌ها ترکانده شوند و پوست سوخته پانسمان شود.

رئیس مرکز تحقیقات سوختگی دانشگاه علوم پزشکی ایران می‌افزاید: پوستی که دچار سوختگی شده بهتر است با پانسمان پوشانده شود، زیرا سدی که مانع ورود میکروب‌ها به داخل بدن است، شکسته شده و این پانسمان‌ها بهتر است روزانه تعویض شود و سیر بهبود زخم به صورت روزانه از سوی پزشک رویت شود تا در مواردی که نیاز به مصرف آنتی‌بیوتیک موضعی یا این که نیاز به جراحی است، مشخص شود. در سوختگی‌های سطحی و کوچک در صورتی که هر گونه علائمی از تغییر شکل زخم،

التهاب، تورم، درد شدید یا تب ایجاد شود، بهتر است بیمار تحت نظر پزشک متخصص ادامه درمان را پیگیری کند.

این جراح عمومی تاکید می‌کند: زخم سوختگی برای بهبود علائم بهتر است چرب نگه داشته شود، ولی به یاد داشته باشید هیچ پماد و داروی موضعی وجود ندارد که جای سوختگی را از بین ببرد یا مانع ایجاد جوشگاه سوختگی شود و به طور جدی از تبلیغات بی‌مورد بعضی داروها باید جلوگیری کرد. در واقع، درمان یک زخم سوخته فقط از سوی پزشک متخصص ممکن است. در طول زمان بهبود زخم سوخته نیز بهتر است از نظر تغذیه‌ای رژیم پر پروتئین و پر کالری و همچنین حاوی مقادیر بالای ویتامین C مصرف شود که باعث تسریع در التیام زخم سوختگی می‌شود.